

KİTAP İNCELEMESİ

*Arş. Gör. Ömer KURTBAĞ**

Meltem Müftüler Baç, Türkiye ve AB: Soğuk Savaş Sonrası İlişkiler, İstanbul, Alfa Basım Yayımları Dağıtım, 2001.

İkinci Dünya Savaşının ardından kurulan yeni Avrupa düzeninde 1980'lerin sonundan itibaren önemli siyasi değişiklikler yaşanmış ve SSCB liderliğindeki Doğu Bloku dağılmıştır. Bu değişikliklerden Avrupa düzeninin en önemli bütünlüğünü oluşturan AT de etkilenmiş ve örgüt, 1991'de imzalanan Maastricht Antlaşması ile Avrupa Birliği'ne dönük olarak siyasi birlik hedefine bir adım daha yaklaşmıştır.

Avrupa düzeninin ve AB bütünlüğünün geçirdiği bu dönüşüm süreci içinde Türkiye'nin Avrupa devletleri ve özellikle Avrupa Birliği ile ilişkileri de zorlu bir döneme girmiş ve bu ortamda Türkiye'nin AB sistemindeki dönüşümü etkileme potansiyeli azalmaya başlamıştır.

Meltem Müftüler Baç'ın Soğuk Savaş sonrası Türkiye-AB ilişkilerini ele alan çalışması, çizilen bu çerçevede, Türkiye'nin AB ile olan sorunlu ilişkisini Avrupa düzeninin yeniden yapılanmasına dayandırarak açıklamakta ve Türkiye'nin dönüşümün gerektirdiği yükümlülük ve koşulları karşılamakta zorlandığını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Yazan, ilk bölümde çalışmanın teorik çerçevesini çizmektedir. Bu doğrultuda çalışma, Türkiye'nin AB ile özellikle tam üyeliğe odaklanan ilişkisini yapısalçı realist bir yaklaşımla ele almaktır ve uluslararası sistemdeki konumuna dayanarak, Türkiye'nin Avrupa birleşme sürecini nasıl etkileyebileceğini ve bundan nasıl etkilenebileceği sorularına yanıt aramaktadır. Bu çerçevede Türkiye'nin Avrupa düzeni ile ilişkisi, bölgesel bir güç olmasından yola çıkılarak açıklanmaya çalışılmaktadır.

İkinci bölümde, Türkiye-AB ilişkileri kronolojik bir çerçevede ele alınarak, ortaklık ilişkisinin başlangıcından Helsinki Zirvesi'ne uzanan sürece yer verilmektedir.

* Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

Üçüncü bölümde, Türkiye-AB ilişkilerinin kültürel arkapları ile Türk kimliği ve bunun tarihsel bağlamda oluşum süreci analiz edilmektedir.

Dördüncü bölümde, Türkiye'nin Soğuk Savaş öncesi ve sonrası uluslararası sistemdeki konumu, tarihsel süreçte de yer verilerek, geopolitik, jeostratejik ve güvenlik politikaları perspektifinden ortaya konulmaktadır. Bununla bağlantılı olarak, beşinci bölümde de Türkiye'nin içinde bulunduğu sorunlu bölgede Soğuk Savaş sonrası izlediği yeni politikalar, yaptığı açılımlar ve girdiği ittifak ilişkileri değerlendirilmektedir.

Altıncı ve yedinci bölümlerde ise Türkiye-AB ilişkilerinin siyasi ve ekonomik yönüne deşinilmektedir. Altıncı bölümde, Türkiye-AB ilişkilerinin siyasi içeriği ve özellikle de AB politikalarının Türk siyasetine etkileri, demokrasi ve insan hakları konularına odaklanarak açıklanmaya çalışılmaktadır. Yedinci bölümde ise Soğuk Savaş sonrası Türkiye-AB ekonomik ilişkileri ve 1996'da yürürlüğe giren Gümrük Birliği'nin Türk ekonomisine etkileri analiz edilmektedir.

Sekizinci bölümde, AB'nin Dış ve Güvenlik Politikaları ve Türkiye'nin bu politikalarındaki yeri ortaya konulmaktadır.

Sonuç bölümünde ise yazar, daha önceki bölümlerde yapılan değerlendirmeler ışığında öncelikle, Türkiye'nin yeni Avrupa içinde bir yer edinme ve özellikle de AB'ye tam üye olma çabası ile AB'nin buna verdiği yanıtta yer vermektedir. Daha sonra da yazar, Türkiye'nin Avrupa güvenliğindeki rolünde meydana gelen değişim ve bu değişimini yaratan iç ve dış faktörlere deşinmektedir.

Meltem Müftüler Baç'ın yukarıda ana hatları ortaya konulan kitabı, Türkiye-AB ilişkilerine teorik bir çerçeveden bakması ve son dönemde öne çıkan güvenlik ve savunma konularına da yer vermesi açısından dikkate değer bir çalışmıştır. Ayrıca kitap, Avrupa döneminde ve özellikle de AB'deki değişimin Türkiye-AB ilişkilerine yansımalarını ortaya koyması bakımından da özgün bir nitelik taşımaktadır. Dolayısıyla, ekonomiden iç ve dış siyasete, kimlik sorundan güvenlik politikalarına kadar AB-Türkiye ilişkilerinin farklı yönlerine deşinmesi itibarıyle kitabı, bu alanda çalışanlar için yararlı bir referans kaynağı oluşturduğu söyleyebilir.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
ANKARA AVRUPA ÇALIŞMALARI DERGİSİ'NE
KATKIDA BULUNACAKLAR İÇİN GENEL İLKELER

- 1- Dergiye gönderilen makaleler başka bir yerde yayınlanmamış ya da yayınlanmak üzere gönderilmemiş olmalıdır.
- 2- Gönderilen makaleler yayınlanmak üzere kabul edildiği takdirde tüm yayın hakları AÜ ATAUM'a aittir.
- 3- Makaleler dipnotlar dahil 10.000 sözcüğü geçmeyecektir.
- 4- Makaleler A-4 boyutunda iki nüsha olarak ve aynı zamanda bilgisayar disketinde sunulacaktır. Makalelerle birlikte aşağıda örneği verilen, ATAUM Dergisine Makale Sunuş Formu da doldurulup iletilicektir.
- 5- Makaleler **Windows for Word** programlarından birinde (2.0-7.0), **Times New Roman** karakterinde yazılacaktır. Metin için 12 punto, dipnotlar için 10 punto kullanılacaktır.
- 6- Makaleler Türkçe, Almanca, Fransızca ya da İngilizce dillerinden birinde yazılabilir.
- 7- Türkçe makalelere İngilizce, yabancı dildeki makalelere ise Türkçe yazılmış 200 kelimeyi geçmeyen bir özet eklenecektir.
- 8- Sunulan makaleler önce Yayın Kurulu tarafından biçim açısından incelenerek, biçim kurallarına uyan makaleler hakeme gönderilecektir. Biçim kurallarına uymayan makaleler düzeltilmek üzere yazarına iade edilecektir.
- 9- Biçim açısından uygun bulunan makaleler hakeme gönderildikten sonra en geç iki ay içinde değerlendirilecek, hakemden gelen rapor çerçevesinde makalenin yayınamasına, düzeltilmek üzere yazarla geri gönderilmesine ya da yayınlanmasına karar verilecek, durum en kısa zamanda hakem raporunun bir örneğiyle birlikte yazarla bildirilecektir.

10- Yayınlanan makalelerin yazarlarına ilgili mevzuat çerçevesinde telif ücreti ödenecektir.

11- Yayınlanan makalelerin 10 adet tipki basımı ve 1 adet dergi yazara ücretsiz olarak verilecektir.

12- Makalelerin hazırlanmasında kullanılan kaynaklara yapılacak atıflar, aşağıda belirtilen kurallar çerçevesinde sayfa sonlarına konulacaktır (dipnot/footnote). Aynı kaynağa birden fazla atıf yapılması söz konusu ise, **Ibid.**, **op.cit.** vb. Latince terimler kullanılacaktır.

THE GENERAL PUBLICATION PRINCIPLES OF THE ANKARA REVIEW OF EUROPEAN STUDIES CONTRIBUTORS

1. All papers sent to the journal should not have been published or presented to the editorial board of other publications in any kind.
2. If presented paper's publication is approved by the Journal's Editorial Board, the Ankara University ATAUM holds all publication rights of the paper.
3. The total words at the paper can not be more than 10.000 words including foot notes.
4. The Papers will be presented in the written form to be printed in two copies on A4 size paper and also in the 1.44 floppy disc. With all these materials, a paper presentation form that a copy of is given herebelow should be filled-up and forwarded to the Editorial Board.
5. Papers should be written in one of the **Windows for Word (2.0-7.0)** programmes in the **Times New Roman** character. The size of the letters will be 12 points, for the text and 10 points for the foot notes.
6. The papers could be written in Turkish, English, German and French languages.
7. In the papers written in Turkish, an English abstract, and all other papers written in the foreign languages as stated above, a Turkish abstract not more than 200 words will be included.
8. In all papers, the Editorial Board will initially check convenience of the paper to the editorial principles of the journal. Papers that will be found inconvenient to the principles will be sent back to the author for corrections.
9. Papers that will be found convenient to the editorial principles of the journal will be sent to referee for assessment. In the framework of the referee's

assessment report, the board may decide to directly register the paper to the list of papers to be printed at the journal, or send it back to the author for corrections with formal letter including the copy of the assessment report of the referee.

10. 1 copy of the journal and 10 off prints of the paper will be sent to the author free.

11. References used in the preparation of the paper will be attributed as footnotes. If there has been more than one attribution to the same reference, the terms in Latin will be used such as **Ibid. op.cit.**

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ
ANKARA AVRUPA ÇALIŞMALARI DERGİSİ'NE
MAKALE SUNUŞ FORMU**

Yazarm Adı Soyadı:

Unvanı:

Kurumu:

İletişim Adresi:

Telefonu:

Faksı:

E-mail Adresi:

Makalenin Tam Başlığı:

Yazıldığı Bilgisayar Programı:

Sayfa Adedi:

**THE FORM FOR THE
ANKARA REVIEW OF EUROPEAN STUDIES
CONTRIBUTORS**

Name of the Author:

Title:

Institution:

Fax:

E-mail:

Exact Title of the Paper:

Version of the Windows Word Programme:

Number of Pages:

